

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.294/2015/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év március hó 3. és április hó 19. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2016. április hó 19. napján kihirdette a következő

ítéletet:

A természetkárosítás büntette és más bűncselekmény miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év június hó 25. napján kelt 15.B.966/2014/48. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Az ítélet bevezető részében a helyesen feltüntetett 2015. június 3. napját követő tárgyalási napot június 5. napjára helyesbíti.

Az I.r. vádlott terhére rótt természetkárosítás büntettének anyagi jogi megjelölése helyesen 1978. évi IV. törvény 281.§ (2) bekezdés b/1. pont, (3) bekezdés b./ pont.

A vele szemben kiszabott pénzmellékbüntetést 6.000.000,- (hatmillió) forintra súlyosítja, amelyet meg nem fizetés esetén 10.000,- (tízezer) forintonként kell egy-egy nap szabadságvesztésre átváltoztatni.

A II., III.r. és IV.r. vádlottak terhére megállapított bűnsegédként elkövetett természetkárosítás büntettének anyagi jogi megjelölése helyesen 1978. évi IV. törvény 281.§ (2) bekezdés b/1. pont, (3) bekezdés b./ pont.

Az V.r. vádlott tekintetében a hivatali visszaélés büntettének anyagi jogi megjelölése helyesen Btk.305.§ a./ és c./ pontok.

Az V.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) évre súlyosítja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést - a végrehajtás elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani, melyből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az I.r. vádlott személyazonosító igazolványának számát, a II.r. vádlott személyazonosító igazolványának számát, a III.r. vádlott személyazonosító igazolványának számát., a IV.r. vádlott személyazonosító igazolványának számát., a V.r. vádlott lakóhelyét, a személyazonosító igazolványának számát pontosítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 54.320,- (ötvennégyezer-háromszázhusz) Ft bünygyi költséget a III.r. vádlott köteles megfizetni az államnak.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2015. június 25. napján kelt 15.B.966/2014/48. számú ítéletével az I.r. vádlott bűnösségét természetkárosítás büntetében (Btk.281.§ (2) bekezdés b/1. pont, (3) bekezdés b./ pont), a II., a III.r. és a IV.r. vádlottak bűnösségét egyaránt természetkárosítás büntetében, mint bűnsegéd (Btk.281.§ (2) bekezdés b/1. pont, (3) bekezdés b./ pont), az V.r. vádlott bűnösségét hivatali visszaélés büntetében (új Btk.305.§ a./ és c./ pont) állapította meg.

A törvényszék ezért az I.r. vádlottat 1 év börtönbüntetésre és 2.000.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén 5.000 forintonként rendelte egy-egy nap szabadságvesztésre átváltoztatni.

A II., a III.r. és a IV.r. vádlottakat egyezően 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, amelynek a végrehajtását mindhárom vádlott esetében 2 év próbaidőre felfüggesztette.

Az V.r. vádlottat 6 hónap börtönbüntetésre és 500 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 Ft-ban állapította meg azzal, hogy az így kiszabott 500.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy nap szabadságvesztésre átváltoztatni. Megállapította, hogy az V.r. vádlott a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés kétharmad részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Határozott továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bünygyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész az általa fenntartott 3 napon belül valamennyi vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében, a vádlottak és védőik bűncselekmény hiányában felmentésért, ezen túlmenően az I.r. vádlott és az V.r. vádlottak védői elévülés megállapítása és az eljárás megszüntetése céljából jelentettek be perorvoslatot.

Az I.r. vádlott védője a - nyilvános ülés hatánapját megelőző 2 nappal - 9. sorszám alatti beadványában tárgyalás kitűzését indítványozta, mert álláspontja szerint a természetvédelmi szakértő nem adott választ arra, hogy a Budai erdőség mekkora területű, tehát a Natura 2000 védettség mekkora területre terjed ki. A tárgyalásra a természetvédelmi szakértő és a védelem által felkért magánszakértő idézését, egyben geodéta szakértő kirendelését kérte.

Az V.r. vádlott védője fellebbezését 8 sorszám alatti beadványában részletesen indokolta.

I./ pont alatt az elsőfokú bíróság védőkkel kapcsolatos eljárási cselekményeit, illetve mulasztásait sorolta, amelyek álláspontja szerint abszolút hatályon kívül helyezési okot valósítanak meg. Ezek között említette, hogy a bíróság a IV.r. vádlott meghatalmazott védőjének jelzett távolmaradása miatt nem a kamarából rendelt ki helyettes védőt, hanem a maga által választott kirendelt, ügyvéd járt el. 2014. október 17-én a tárgyalás nem volt megtartható, a következő tárgyalásra a kirendelt védőt idézte szóban, a meghatalmazott védőt nem idézte.

Időközben az I.r. vádlott a kirendelt védőt meghatalmazta a védelmére, aki a következő tárgyalásokon ebben a minőségében járt el. Kifogásolta, hogy a bíróság őt az I.r. vádlott védelméből nem zárta ki, miután az I. és IV.r. vádlottak között „absztrakt” módon érdekellentét áll fenn az azonos tényállás mellett feltételezett azonos bűncselekmény miatt. A kizárás elmaradása miatt a korábbi kirendelt védő minden nyilatkozata hatálytalan, amelyet úgy kell értékelni, hogy az I.r. vádlottnak a 2015. március 16. és április 22. napi tárgyaláson nem volt védője. A bíróság a következő határrapra is őt idézte szóban, a vezető védőt nem idézte. Kifogásolta továbbá, hogy a védőbeszédet és a fellebbezési nyilatkozatokat sem a vezető védő, hanem a korábbi kirendelt védő tette.

Támadta a IV.r. és III.r. vádlottak egymást helyettesítő meghatalmazását is, mert szerinte az azonos tényállással és bűncselekményekkel vádolt vádlottak vonatkozásában nem helyettesíthetik egymást a védők.

Kifogásolta, hogy a bíróság a tárgyaláson részt vett védők szóbeli idézése mellett az I.r. és IV.r. vádlottak további védői részére nem küldött írásbeli idézést.

Véleménye szerint a 2015. június 3-i tárgyaláson az I. és II.r. vádlottak érdekellentéte miatt sem járhatott volna el a korábbi kirendelt védő.

Ezen a tárgyalási napon az egyik ülnök személyének megváltozása miatt a bíróság az eljárását a tárgyalás addigi anyagának ismertetésével megismételte. Ennek az ismertetésnek a módja és időtartama azonban nem volt megfelelő, a jegyzőkönyv nem tartalmazza a perrendben előírt - észrevételek lehetőségére - figyelmeztetések elhangzását.

Sérelmezte továbbá a bizonyítási indítványainak elutasítását is. Ehelyütt, de a védő kizárásánál és a tárgyalás megismétlésénél is pontosan idézte a vonatkozó eljárási szabályokat is. Végző soron az említett eljárási szabálysértéseket 23 pontban rőttá fel.

A fellebbezés II. része az ítélet megalapozatlansága és iratellenessége melletti érveket tartalmazza. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a munkaköri leírásokat. Az V.r. vádlott a kiadmányozási jog jogosultja volt, ezt a feladatkört a bíróság nem értelmezte. A védő idézte a kiadmányozási jog és a hatáskör címzettjének jogi felelősségét, közigazgatási, jogirodalmi fogalmi meghatározását. Álláspontja szerint, ha a bíróság az V.r. vádlottat felelőssé teszi a kiadmányozott döntésekért, akkor azt nem tehette volna meg anélkül, hogy ne hívja fel az ügyészség figyelmét a jegyző ugyanolyan tartalmú felelősségére.

Nem értett egyet az ítéletben idézett Kormányrendeletek sérelmével és az építési határozatok tartalmának leírását is pontatlannak találta. Iratellenes, hogy védenca a 2010. december 14-i helyszíni szemlén tapasztalt valamennyi adat birtokában volt, miután a jegyzők megbízottja - aki egyébként jogellenesen vett részt a helyszíni szemlén - nem adta át a megállapításait.

A beadvány III. része szerint az elévülés 3 év a régi Btk. szerint, így eljárást sem lehetett volna indítani.

A továbbiakban a Be. 348.§, 351.§, 352.§, 370.§, 373.§ és 375.§-ok törvényi szövegét tartalmazza a beadvány.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.958/2015/1. alszámú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi perorvoslatokat alaptalannak találta.

Az átiratban kifejtett ügyészi álláspont szerint a törvényszék az ügy tárgyalását a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a tényállást

megalapozottan rögzítette. A vádlottak bűnösségére vont okszerű következtetéssel cselekményeik minősítését is törvényesnek találta. A büntetést befolyásoló körülmények hiánytalan számbavétele mellett kifogásolta, hogy azokat a törvényszék nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Erre alapoza nem értett egyet az I.r. vádlottnál a pénzmellékbüntetés összegével, a II.r., a III.r. és a IV.r. vádlottaknál a pénzmellékbüntetés kiszabásának elmaradásával és az V.r. vádlott esetében a napi tételekhez rendelt - 1 napi tétel - 1.000 Ft-ban meghatározott összeggel. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg:

Az I.r., a II.r., a III.r. és a IV.r. vádlottak természetkárosítás büntetett megvalósító cselekményeit az 1978. évi IV. törvény 281.§ (2) bekezdés b/1. pont és (3) bekezdés b./ pontja szerint minősítse,

Az I.r., a II.r., a III.r., a IV. és az V.r. vádlottakkal szemben hosszabb tartamú és hosszabb próbaidőre felfüggesztett börtönt,

A II.r., a III.r. és a IV.r. vádlottakkal szemben az 1978. évi IV. törvény 64.§ (1) bekezdés b./ pontja alapján pénzmellékbüntetést is szabjon ki,

Az I.r. vádlott pénzmellékbüntetésének és az V.r. vádlott pénzbüntetése napi tételének megfelelő összeget lényeges mértékben súlyosítsa. Egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

Fővárosi Ítéltábla a fenti kétirányú perorvoslatok alapján bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását.

A felülbírálatra nyilvános ülés keretében került sor, miután az ítéltábla a tárgyalás kitűzését és azon bizonyítás felvételét célzó védői indítványnak nem adott helyt. Az ítéltábla álláspontja szerint az ügyben további bizonyítás szükségtelen, az érdemi felülbírálat a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján lefolytatható. Erre figyelemmel a természetvédelmi szakértők meghallgatása és geodéta bevonása, illetve tárgyalás kitűzése iránti I.r. védői indítványt elutasította.

A nyilvános ülésen valamennyi vádlott megjelent, nem kívántak felszólalni, észrevételezési jogokkal nem éltek.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a perbeszédében az ügyészi fellebbezést és az átiratukban foglaltakat fenntartotta. Annak kiegészítéseként kiemelte, hogy az elsőfokú ítélet vádlottanként, személyre szabottan lebontotta a bűnösségüket megalapozó tényeket. Helytálló volt az elévülés kizárása is, miután az építkezés 2008. március 25-i szakaszához képest 2011. februárjában már megtörtént a feljelentés. Törvényesnek találta a bíróság szakértőkkel kapcsolatos eljárását is, helyesen döntött a törvényszék az új szakértő kirendeléséről, az ellene előterjesztett elfogultsági kifogás elutasítását megfelelő érvekkel utasította el. Utalt a védelmi jogok sérelmét illető védői felvetésekre is, amelyek álláspontja szerint nem vonhatók az abszolút eljárási szabálysértések körébe. Kiemelte, hogy az építési történéseket okiratok igazolják, a vádlottak tudattartalmára pedig a bíróság részletes, színvonalas indokolással vont következtetést. Hivatkozott arra, miszerint már a telekegyesítésnél jelezte a Pilisi Parkerdő Gazdaság, hogy semmilyen igénybevételt nem enged és kímérést kért, így a vádlottaknak már ekkortól tudnia kellett a szomszédos ingatlan védettségét. Ezen túlmenően a II.r. vádlott már 2006-ban jelezte, hogy az építkezés kívülre kerülhet a határon, de ezzel sem foglalkoztak.

A kivitelezéssel megbízott Zrt. már az eltérő terveket kapta meg, a III.r. vádlott 2006. júniusi levele pedig megtevesztően arról tájékoztatta, hogy az építkezés a határon belül marad és készített egy megtevesztő kitűzési tervet, egyben a felelősséget levette a Kft-ről. 2008-ban Tanú1. észlelte az eltéréseket, felhívta az építetető, hogy a geodéziai kitűzést juttassa el. Miután az I-IV.r. vádlottak tisztában voltak azzal, hogy az épület nem felel meg a benyújtott terveknek, a felhívásban

foglaltakat nem teljesítették. Az V.r. vádlott felszólította Tanúl-et, hogy hozzon határozatot, bírság kiszabására és bontás elrendelésére került sor. Az építés ennek ellenére tovább folyt az újabb leállításig. Az ingatlan időközben átkerült a Kft. tulajdonába, amelynek kérelmére az V.r. vádlott az ideiglenes használatbavételi engedély elkészítésére utasította az ügyintézőt. Az ügyészi okfejtés szerint a vádlottak bűnösségére vont következtetés okszerű, tudatában voltak, hogy túlépítkeznek, s hogy ez a 2316 m² a Budai Tájvédelmi körzet része. A természetvédelmi szakértő véleménye alapján a minősítés törvényes, a jelentős visszafordíthatatlan károsodás bekövetkezett. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az elsőfokú ítélet megváltoztatására vonatkozó érdemi indítványát az átiratban foglaltak szerint mindenben fenntartotta.

Az I.r. vádlott védője felszólalásában elsődlegesen elévülés, illetve törvényes vád hiánya okán a Be. 373.§ I. bekezdés I. fordulat a./ és c./ pontjai felhívásával az ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését kérte. Álláspontja szerint a Btk-ban foglalt bűncselekmény leírása hiányzik a vádból az I.r. vádlott tekintetében, s miután az ítélet átvette a vádat, az az ítéletből is hiányzik. A 2011. február 24. napi feljelentésre hivatkozva utalt arra, hogy addig az elévülés bekövetkezett, mert 2008. március 24. napján az épület már szerkezetkész állapotban volt, a földmunkákat nyilvánvalóan ezt megelőzően végezték. Az I.r. vádlott szándékos cselekvőségét a bizonyítékok nem támasztják alá, erre téves ténybeli következtetéssel jutott a bíróság. A természetvédelmi hatóság figyelmeztetéséből, hogy nem terjedhet túl az építkezés, nem következik, hogy tudta is. Álláspontja szerint a II.r. vádlott építéskamarai eljárásban tett nyilatkozatát a megfelelő figyelmeztetések hiányában nem lehet felhasználni. Okfejtése szerint a hatóság végzett ellenőrzéseket, de egyiknél sem merült fel a túlépítkezés lehetősége. Felvetette védence tekintetében a tudatos gondatlanságot, hiszen a régi kerítés vonalában bízhatott, az ingatlant az államtól vásárolta, senki nem jelezte, hogy a telekhatár bizonytalan. Utalt arra, hogy az építkezés idején az ingatlan még nem volt Natura 2000-ként kijelölt terület, továbbá egyébként is táblával kell jelölni a természetvédelmi területet (1996. évi LVI. törvény 26.§) Iratellenesen állapította meg a bíróság, hogy bárkit a természetvédelmi területre építésre kért fel, amely valóban kicsit „arrébb” történt, de csak a régi kerítéshatárig. A gondatlan elkövetés folytán az 1978. évi IV. törvény 284.§ (4) bekezdése szerint minősül a cselekmény, amely a 3 év eltelte folytán elévült.

Másodlagosan bűncselekmény hiányában az I.r. vádlott felmentését indítványozta. Vítatta a természetkárosítás jogellenes, jelentős mértékű megváltoztatása tényállási elemeinek megállapíthatóságát. A jogellenesség hiánya körében arra hivatkozott, hogy bár az építés eltért az engedélytől, de fennmaradási engedélyt kapott. A jelentős mérték tekintetében kiemelte, hogy az volt a központi kérdés, miszerint ezt szakkérdésnek, vagy jogkérdésnek kell-e tekinteni. Utalt a LB Bfv.III.226/2010/5. számú végzésére, amely szerint jogszabály nem határozza meg a jelentős mértéket, így a jogszabályra hivatkozás téves. Az elsőfokú bíróság szakkérdésként értelmezte, de elfogadta a természetvédelmi szakértő véleményét, amelyben a szakértői szempont rendszerében jogszabályok is szerepelnek. Az általa megjelölt jogszabályokból nem következik a véleménye. Nem állapította meg, hogy mekkora a teljes védett terület, annak mekkora része a 2316 m², az teljesen beépített-e. A védelem csatolt egy ítéletábrái harmadfokú határozatot, amelyben a terület egészéhez viszonyított aránynak tulajdonítottak jelentőséget, amely a védő szerint a bírói gyakorlatnak megfelelő szempont. Kiemelte továbbá, hogy mindkét szakértő egyező véleménye szerint nem volt a területen védett társulást tartalmazó növényzet és egybefüggő erdő sem. A terület nem volt értékes, ún. pufferzóna volt, így jelentős megváltoztatás sem történt. Harmadsorban a Be.373.§ (1) bekezdés III. fordulat a./ pontjának és a Be.376.§ (1) bekezdésének felhívásával kiküszöbölhetetlen megalapozatlanság miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új elsőfokú eljárás lefolytatását indítványozta. Álláspontja szerint, ha a másodfokú bíróság az iratok alapján nem lát lehetőséget a tényállás helyesbítésére, úgy a hiányosságok csak a megismételt eljárásban orvosolhatók.

A II.r. vádlott védője felszólalásában a felmentés iránti perorvoslatát kiterjesztette elévülés okán az ítélet hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése iránt, ezek elvetése esetén hatályon kívül helyezés mellett új eljárás lefolytatására. Bűnösség esetén védeence előzetes mentesítésben részesítését kérte. Az írásba foglalt ítélet szerkesztését kifogásolva jelölte meg az ítélet 59-60. oldalait, amely alapján számára az sem volt elkülöníthető, hogy valójában a bíróság miben állapította meg a történeti tényállást, valamint abban mi az egyes vádlottak büntetőjogilag releváns cselekvősege. A II.r. vádlottra vonatkozó „lecsupaszított” tényállás szerint a bíróság álláspontja az volt, hogy mind ő, mind az I.r. vádlott tisztában voltak azzal, hogy az épület nem a terveknek megfelelő helyen kerül elhelyezésre, a Zrt. részére 2007. júliusában átadott módosított kiviteli terveket a III.r. vádlott és a II.r. vádlott készítette, tisztában voltak a kitűzés helytelenségével és azzal, hogy az épület nem az I.r. vádlott tulajdonát képező ingatlan területén helyezkedik el. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság szerint ez a magatartás csupán polgári jogi felelősséget érint, de ebből azt emelte ki, hogy természetkárosítás történt. A II.r. vádlott büntetőjogi felelőssége azonban ilyen módon nem áll fenn, hiszen ha történt is természetkárosítás, az a tervek elkészítése után valósult meg. Védeence aktív magatartással nem vett részt a kitűzésben, cselekvősege kizárólag a kivitelezést megelőző időpontig vizsgálendő, így nem lehetett a természetkárosítás bűnsege, de az is kérdéses, hogy volt-e alapcselekmény. Védencének nemcsak azt kellett volna látnia, hogy rossz helyre, azt is, hogy természetvédelmi helyre terjeszkednek, erre pedig nincs kellő következtetési alap. A következő kérdésként vitatta, hogy a természetkárosítás törvényi tényállási elemei megvalósultak, a vonatkozó jogi indokolással nem értett egyet. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság logikai hibával és jogszabályellenesen vonta le azt a következtetést, hogy a jelentős mérték tekintetében nem annak van jelentősége, hogy az érintett 2312 m² a Budai Tájvédelmi Körzet méretéhez képest jelentéktelen, hanem annak, hogy milyen módon változtatta meg a területet és visszafordíthatatlan károkat okozott. Az indokolásból ki kellene tűnnie, hogy mit tekint a vádlotti cselekmény eredményének, a visszafordíthatatlan jelentős mértékű károsodást, vagy a természet megőrzési terület visszafordíthatatlan megsemmisülését. Véleménye szerint az indokolásban keveredik az alapeseti jelentős mérték és a jelentős károsodás, megsemmisülés értelmezése. A jelentős mértékű megváltoztatás csak az alapesetet meríti ki, a visszafordíthatatlanság ellen pedig a LB.Bfv.III.226/2010/5. számú döntését hozta fel. Annak lényege szerint a nádasként védelem alatt álló területen a növényzet mederkotrással történő teljes kiirtása és nyílt víztükör létrehozása a természeti terület jelentős megváltoztatásaként értékelendő, s ezért a természetkárosítás bűncselekményének alapesetét megállapította. A jelen ügyben hivatkozottak szerint a bírói gyakorlat a jelentős károsodás vagy megsemmisülés megállapíthatóságát az eredmény visszafordíthatatlanságában látja. A védő szerint a visszafordíthatatlanságot, mint eredményt a törvényi tényállás nem tartalmazza, de ez az ítéleti megállapítás minden természetvédelmi szakmai alapot is nélkülöz. A Budai Tájvédelmi Körzet nem tekinthető egységes védendő területnek, az adott 2316 m² egészhez viszonyított aránya és az érintett terület védendő élőközössége sem nyert megállapítást. Ha a terület lebetonozása jelenti a visszafordíthatatlanságot, akkor mivel magyarázható a Közép Duna Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2011. február 10-én kelt határozata, amelyben a Kft-t tényfeltárássra, beavatkozási I. és II. ütemekre kötelezte. A határozat arra utal, hogy a kármentesítést követően az eredeti természeti környezet visszaállítható. Végso soron legfeljebb a természetkárosítás alapesete vethető fel, ebben az esetben azonban a vádlottak büntethetősége elévült már akkor, amikor a nyomozást elrendelték.

A III.r. vádlott védője fellebbezését fenntartva, osztotta az előtte felszólaló védők okfejtését és indítványait. Kiemelte, hogy a természetvédelmi szakértő véleménye alapján nem sikerült a felmerült kételyeket eloszlatni, mit takar a jelentős mérték és mit jelent a visszafordíthatatlanság. A jelentős mérték megállapítása nem egyértelmű az ítélet indokolása szerint, a visszafordíthatatlanság ellen szól, hogy a természet visszaveszi a saját értékeit, emberi közreműködéssel helyrehozható az

esetleges károsodás. Védenccé személyével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy quasi műszaki ellenőrként volt bejelentve, ő betartotta a rá vonatkozó építési szabályokat. Az épület kétségtelenül feljebb került, ez tény. A kitűzési terv módosítással kapcsolatban azonban senkinél fel sem merült, hogy túlmennek a telekhatáron. A védő az elévülés megállapíthatóságát ugyancsak felvetette, amely az eljárás megszüntetését vonhatja maga után. Amennyiben az ítélet tábla nem osztja a véleményét, szakmai okokból, szakértői szempontból vetette fel az ítélet megalapozatlanságát, amelynek az ítélet hatályon kívül helyezése, új eljárás lehet a következménye. Az indítványai elvetése esetére az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezésének elutasítását kérte.

A IV. vádlott védője felszólalásában az I.r. vádlott védőjének perbeszédéhez csatlakozott, s ahhoz kívánt „néhány kiegészítést” fűzni. Sarkalatos bizonyítéknak értékelte a szakértői véleményt, amely alapján azt kellett volna eldönteni, hogy történt-e bűncselekmény, megvalósultak-e a törvényi tényállási elemek. Álláspontja szerint a tényállási elemek értelmezését a bírói gyakorlat fogja kialakítani, amely még nem tekinthető egységesnek. Ugyancsak utalt az un. nádas ügyben a teljes biológiai életközösség megsemmisülésére, amelyet jelentős károsodásként értékelt a Legfelsőbb Bíróság, de nem tekintette visszafordíthatatlannak, mert emberi beavatkozás nélkül az eredeti állapot helyreállása előre vetíthető volt. Jelen esetben vitatta a megváltoztatás jelentős mértékét az igénybe vett terület nagysága miatt.

Az V.r. vádlott védője az elsőfokú tárgyaláson bejelentett, majd az írásban benyújtott fellebbezése indokolását fenntartotta, perorvoslatát a továbbiakban a tényállás és a jogi indokolás körében részletezte. Hivatkozása szerint az I-IV.r. vádlottakra vonatkozó tényállás csak az engedélyezések vonatkozásában fedi az V.r. vádlott tevékenységét. Ugyanakkor nem követhető, hogy kik lettek az ügyben vádlottak és kik nem. Aki ténylegesen megvalósította az az építő volt, de a hatóságok kifogás nélkül hozzájárultak a kérelmekhez. Kérdésként vetette fel, miért nem voltak észlelői a túlépítésnek a természetvédelmi hatóságok. Egy személyt nem hoztak minden adat birtokába, ez az V.r. vádlott volt. A 2010. december 14-i helyszíni szemle műszaki ellenőri véleményét Tanú2. egy polcra tette fel, az nem jutott el az V.r. vádlotthoz. A szakhatóságok képviselője szerint nem szoktak kimenni a helyszínre, iratokból dolgoznak. Amennyiben ők megfelelően járnak el, az V.r. vádlott tájékozódhatott volna a szakhatóságoktól. Tanú7. és Tanú1. tanúk sem voltak minden adat birtokában, ahogyan azt az ítélet idézte az általuk tett tanúvallomásokból. Utalt arra, hogy az indokolás hosszasan bemutatta az egyes vallomásokat, azt azonban nem határozta meg, hogy mi volt az V.r. vádlott tudattartalma, milyen adatok ismeretével bírt, illetve melyek voltak számára az ismeretlen tények. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem mérlegelte a bizonyítékokat. Ténylegesen nem állapította meg, hogy miben nyilvánult meg védenccé szándékos és célzatos tevékenysége. A célzat tekintetében az ügyész sem nyilatkozott és azt a bíróság sem indokolta. Felvethető, hogy közigazgatási szabályszegés történt, ez azonban pusztán ezen az alapon nem pönalizálható.

Az elsőfokú ítélet a büntetés kiszabását a pénzbüntetés körében nem indokolta, sem a régi, sem az új Btk. által megkívánt haszonszerzési célzatra nincs adat. Amennyiben a másodfokú bíróság érdemben dönt és fenntartja az V.r. vádlott bűnösségét, úgy a pénzbüntetés kiszabásának mellőzését kérte. Indítványozta továbbá az V.r. vádlott előzetes mentesítését, miután a közigazgatásból elbocsátották és ismételt elhelyezkedésére ennek hiányában nincs módja.

A nyilvános ülés 2016. április 19. napján a megjelent II., III. és IV.r. vádlottak nem kívántak élni az utolsó szó jogával.

A fellebbezések közül az ügyészi fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben részletezett kétirányú perorvoslatok folytán bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását.

Mindenek előtt az ítéltábla utal arra, miszerint a felülbírálandó ítélet oldalszámozása hiányzik, a következőkben az egyes hivatkozások a lapszámozás értelemszerű pótlása szerint történtek.

Mint ahogyan elsődlegesen a másodfokú eljárásban felvetett eljárási akadályok - a törvényes vád hiányának, illetve az elévülés kérdésének - vizsgálata indokolt, úgy a törvényszék is elsőként ezekkel a védői kifogásokkal szembeni álláspontját fejtette ki. A védők már az elsőfokú eljárásban hivatkoztak arra, hogy a vád alaki és tartalmi kellékei hiányosak. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság ítélete 60. oldalán részletesen, helytálló érveléssel fejtette ki, hogy a tények kronológiai sorrendjét követően a vádirat külön megfogalmazza az egyes vádlottak felróható magatartását és az ellenük emelt konkrét vádat. Az ítéltábla egyetértett a törvényszék által kifejtettekkel, a törvényes vád hiányának felvetése alaptalan.

A védők az elévülés kérdését szintén előhozták már az elsőfokú eljárásban is. A Fővárosi Törvényszék ugyancsak az ítélet 60. oldalán ezt a védelmi okfejtést is elvetette.

A tényállásbeli építkezés 2007. nyarán kezdődött, azt az építésügyi hatóság 2008. március 25. napján tartott helyszíni szemlét követően leállították. Ekkor az építési engedélytől eltérő helyen és módon felépített családi ház szerkezetkész állapotban volt, a hátsókerti terepszint alatti gépkocsitároló építése azonban folyamatban volt. Az épület északkeleti oldalán a 15980/13. hrsz. alatti ingatlanon lévő erdőrészletet érintő gépkocsitároló építésének folytatására és a vasbeton szerkezetű kerítés megépítésére a 2008. április 9. napján jogerős határozat után került sor.

Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a 2007. nyara és a 2008. március 25-i időpont figyelembevételével sem következett be az elévülés. Az iratokból megállapíthatóan Tanú3. természetkárosítás és hivatali visszaélés miatt 2011. február 2-án tett feljelentése - nyomozati irat 51. oldal. - alapján a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztály Korruptciós Bűnözés Elleni Osztálya 2011. február 28-án rendelte el a nyomozást hivatali visszaélés büntette miatt, majd a Közép Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség természetkárosítás miatt tett további feljelentésére - nyomozati iratok 83. oldal - a BRFK II. Kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály természetkárosítás büntette miatt 2011. március 4-én rendelte el a nyomozást.

Az előzőekből következően a természetkárosítás bűncselekményének a vádirati minősítés szerinti 5 év, a hivatali visszaélés büntettének pedig a 3 év elévülési ideje a nyomozások elrendeléséig nem telt el. Erre figyelemmel a büntető eljárás lefolytatásának nem volt sem perrendi, sem anyagi jogi akadálya.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályok lényeges sérelme nélkül folytatta le eljárását, abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nem történt. Olyan relatív szabályszegés sem volt feltárható, amely lényeges kihatással bírt volna.

Az ítéltábla a védők egymást történő helyettesítésével kapcsolatban az V.r. vádlott védője által részletezett jogi okfejtéssel nem értett egyet. Alapvetően téves az a hivatkozása, amely szerint azonos tényállás mellett a feltételezett azonos bűncselekmény absztrakt formában érdekellentétet keletkeztet, s ezért a vádlottak védői egymást nem helyettesíthetik. Ezzel szemben az egyes vádlottak közötti érdekellentétnek nincs előre meghatározható, feltételezésen nyugvó alapja, ahogyan arra a védő hivatkozott. Az adott ügyben az azonos tényállással érintett vádlottak egymást nem terhelték, más olyan adat sem merült fel, amely a konkrét érdekellentétüket mutatná, s ezzel

kizárná, hogy védőik egymást helyettesíthessék. A jegyzőkönyvekből kitűnően többször elő is fordult, hogy egyes védők késése, vagy előre jelzett távolmaradása miatt egymást helyettesítették, ezt azonban a védők egymás között megbeszélték, sem az érintett vádlottak, sem a védők utólag semmilyen kifogást nem emeltek, maguk is arra hivatkoztak, hogy nincs érdekellentét. Előfordult az is, hogy a bíróság a IV.r. vádlott meghatalmazott védőjének kérelmére helyettesként védőt rendelt ki. Az a tény alappal nem kifogásolható, hogy a törvényszék eziránt nem az ügyvédi kamara útján, hanem maga intézkedett, hiszen sem a vádlott, sem a védő nem rendelkezik olyan jogosultsággal, hogy meghatározza a kirendelt védő személyét.

Arra irathűen utalt az V.r. vádlott védője, hogy a 2014. október 17. napján - egyébként elhalasztott tárgyaláson - a jelen lévő kirendelt védőt idézte szóban a bíróság a következő tárgyalási napra, azonban a IV.r. meghatalmazott védőjének írásbeli idézését elmulasztotta. Ugyanakkor a kérdéses 2014. december 3. napi tárgyalásról a IV.r. meghatalmazott védője tudomással bírt, hiszen a helyettesítését is kérte, amíg késve megérkezik.

Továbbmenően, az I.r. vádlott védelmével kapcsolatos V.r. védői kifogások is alaptalanok. Amennyiben egy vádlott védelmét több meghatalmazott védő látja el, megegyezésük tárgya a vezető védői feladatok ellátása. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a vezető védő távollétében a jelenlévő védő szóbeli idézése mellett a vezető védő írásbeli idézése is előírás lenne. Ezen túlmenően annak sincs akadálya, hogy egymás jelenlétében - nyilvánvaló közös megegyezés alapján - ahogy a nyilvános ülésen is, - a perbeszéd és a jogorvoslati nyilatkozat ne a vezető védő, hanem a másik védő részéről hangozzék el.

Megjegyzendő, hogy az V.r. vádlott védője a védencével kapcsolatos védői jogok sérelmére, illetve a bíróság vele kapcsolatos esetleges mulasztására nem is hivatkozott. Utalni kell arra is, hogy amennyiben egyes vádlottak esetében a kötelező védelem bármiben sérült volna, az legfeljebb arra a vádlottra vonatkozóan jelentette volna a megfelelő jogkövetkezmény alkalmazását, de feltétlenül nem hatott volna ki a többi vádlottra.

Mindezekből kitűnően az ítéletábra megállapította, hogy a vádlottak védelemhez fűződő joga nem sérült, a kötelező védelem követelménye terén a bíróság nem mulasztott, így erre alapozott abszolút hatályon kívül helyezésre okot adó tény sem volt feltárható egyik vádlott tekintetében sem.

Az V.r. vádlott védőjének perrendi kifogásait az ítéletábra a tárgyalás megismétlésének módja körében sem osztotta. Az egyik ülnök személyének megváltozása miatt a bíróság a tárgyalást a korábbi tárgyalások anyagának ismertetésével 2015. június 3-án megismételte. Ezen a tárgyalási napon az általuk előre jelzettek szerint az V.r. vádlott védelmében sem a vezető védő, sem a védő nem jelentek meg, helyettesként az igazoltan 1 éves ügyvédjelölt járt el. A 45. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalának tanúsága szerint a tanács elnöke részéről elhangzott, hogy az ismertetés a lényegét illeti, azt követően észrevételt tehetnek, kiegészítést indítványozhatnak. Az ismertetés módját és mélységét azonban sem az ügyész, sem a vádlottak és a védők nem kifogásolták, azzal kapcsolatban semmilyen észrevételt nem tettek. Utólag a jelen nem lévő védő ismertetéssel kapcsolatos kifogásának nincs alapja, mint ahogyan a következő, 2014. június 5. napi tárgyaláson sem sérelmezte ezt.

A Fővárosi Törvényszék a tényállás megállapítása során széles körű bizonyítást folytatott le.

A történeti tényállás gerincét azok az okiratok alkották, amelyek a kezdetektől a végső leállítáig az I.r. vádlott mint építető általi építkezést dokumentálták. Általános megállapításként nem kerülhető meg, hogy az egész folyamat mindvégig eltért az engedélyezettől, s minden egyes szakaszban utólag

kérték és kapták meg - jóllehet különböző felszólításokkal, megkötésekkel és bírságokkal - a továbbépítési, illetve fennmaradási engedélyeket.

A Fővárosi Törvényszék az általa megállapított tényállás II. pontjában részletesen rögzítette, miszerint az eredeti építési terv a 16019/5. számú ingatlanon belül az ingatlannyilvántartásnak megfelelően készült el. A II.r. vádlott a helyszínrajzon az építésügyi előírásoknak is megfelelően, az épületet az ÉK-i telekhatártól, egyben a szomszédos erdőterülettől az előírt 20 méteres hátsókerti távolságot meghagyva helyezte el. A Budapest II. Kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Építési és Műszaki Iroda által VI.3419/4/2005. számú Építési Engedély Határozat engedélyezett tartalma mellett különös jelentőséggel bír a szomszédos telektulajdonosok egyikének a fellebbezési jogukra adott válasza. Nevezetesen a Pilisi Parkerdő Részvénytársaság 2006. január 3. napi nyilatkozata szerint felhívták az építésre jogosult figyelmét, hogy a szomszédos 15980/13. hrsz. védett erdőterületet deponálásra, bejárásra, illetve bármilyen igénybevételre nem engedélyezik. Ennek ellenőrizhetőségére kéri, hogy a telekhatárokat jól látható módon jelöljék ki és azt a kerítés megépítéséig tartsák fenn. Ez a nyilatkozat Az I.r. vádlott építtető, a II.r. vádlott építész tervező, a III.r. vádlott műszaki ellenőr és a IV.r. vádlott műszaki vezető tudattartalma, ismereteik és későbbi tevékenységük megítélésénél bír jelentőséggel. Ténykérdés azonban, hogy a felhívás ellenére az ingatlannyilvántartás szerinti telekhatár kijelölése nem történt meg.

A tényállás III. pontja az iratoknak megfelelő tartalommal részletezi az eredeti építési tervek megváltoztatására vonatkozóan a vádlottak tevékenységét, részben az épület és a csatlakozó építmények bővítését, részben a vád szempontjából jelentőséggel bírón az épület és az újonnan tervezett garázs és felhajtó elhelyezését.

Az építési engedélytől eltérő módon és helyen, a módosított kitűzési terv szerint az építkezést a Zrt. építési fővállalkozó végezte, akinek a képviselőjével az I.r. vádlott a vállalkozási szerződést módosította. A III.r. és a IV.r. vádlottak pedig írásban biztosították Tanú4-et, hogy az épület eltolásával sem kerülnek az ingatlan határain kívülre. A személyi bizonyítékok között ezzel kapcsolatban kiemelendő Tanú4. azon nyilatkozata, miszerint egy ismert ingatlanfejlesztőről volt szó, fel sem merült benne, hogy”a telek nem addig tart, vagy a ház nem lehet ott, ahol.” (23. sorszámú jegyzőkönyv 12. oldal) „Jó nevű műszaki szakember gárdáról volt szó, amit ők írásban lenyilatkoztak, azt jogszerűnek elfogadták.” (nyomozati iratok 3315. oldal)

Az építésügyi hatóság 2008. március 25. napján tartott helyszíni szemléje, az azon történt megállapítások, az építkezés kétszeri leállítása, a hiánypótlási felhívások tartalma, a fennmaradási és továbbépítési engedély, majd a használatbavétel és fennmaradási engedély adatait és tartalmát a tényállás IV. pontja pontosan tartalmazza. Az egész folyamatból nyilvánvalóan kitűnik, hogy az építésben szerepet játszó vádlottak mindig utólag próbálták legalizálni az addig szabálytalan építkezési szakaszban teljesült építési ütemeket. Erre ugyan esetenként van jogi lehetőség, azonban nem olyan mértékű eltérésnél, ahogy jelen esetben történt és különösen nem a telekhatáron túli megvalósításnál. Az építkezésnél az eltérés mértékére jellemző volt, hogy annak szembeűnő volta miatt valójában a telekhatárok tényleges ellenőrzésére már nem is került sor sem a 2008. március 25-i, sem a 2010. december 14. napi helyszíni szemlén. Jóllehet Tanú1. a 2008. március 25. napi helyszíni szemle alapján többek között geodéziai felmérést is előírt, ezt az építtető nem teljesítette és az építési hatóság a további engedélyeknél sem hiányolta ennek elmaradását, ezáltal a telekhatárok igazolását.

Az ítélet 13-16. oldalig terjedő tényállási részében az események sorában a 2010. december 14. napi helyszíni szemle történéseit, a használatbavételi és fennmaradási engedélykérelmek tartalmát, az

ezzel kapcsolatos eljárás főbb megállapításait, illetve az V.r. vádlott ezzel kapcsolatos magatartását rögzítette. A tényállásban foglaltak mindenben megfelelnek a vonatkozó okiratoknak.

A Fővárosi Törvényszék a tárgyaláson a bizonyítás felvételi kötelezettségének a személyi bizonyítékok körében mindenben eleget tett. A vádlottak egyike sem kívánt a tárgyaláson vallomást tenni, éltek a hallgatás jogával. Nyomozati vallomásaikat a bíróság felolvasás útján tette a bizonyítás anyagává, s ítélete indokolásában azokat részletesen idézte.

Az ítélet tábla nem fogadta el az I.r. vádlott védőjének azt az indítványát, hogy rekesse ki a bizonyítékok közül a II.r. vádlott Építész-kamarai meghallgatása során tett nyilatkozatát. Nevezett vádlott ugyanis a tárgyaláson benyújtott írásbeli vallomásában - már a szükséges figyelmeztetések birtokában - maga hivatkozott a jegyzőkönyvben foglaltakra megjelölve azt is, hogy mely részében nem tartja fenn, illetve mely részében módosítja azt. Ennek tükrében nincs perjogi akadálya annak, hogy az általa módosított tartalommal elismert vallomása a bizonyítékok között szerepeljen. Ezen túlmenően a II.r. és a IV.r. vádlottakkal szemben a Budapesti Építész Kamara Fegyelmi Bizottságának marasztaló határozatait, mint okiratok szolgálnak bizonyítékként. Ugyanakkor a Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara a III.r. vádlottal szemben illetékesség hiánya miatt szüntette meg az eljárást, mert nem tagja a Mérnöki Kamarának. (ítélet 53. oldal)

A Fővárosi Törvényszék a bizonyítási eljárás során meghallgatta mindazokat a tanúkat, akik az építkezéssel és az építésügyi hatósági eljárásokkal kapcsolatban érdemi nyilatkozatot tudtak tenni. A tanúvallomások tartalmát az ítélet indokolása részletesen rögzítette. Általánosságban megállapítható, hogy a személyi bizonyítékok egyértelműen illeszkedtek a történések folyamatába és alátámasztották azokat a tényeket, amelyek az építkezés módja, többszöri leállításának oka és a különböző hatósági határozatok megszületésének körülményeit igazolják.

Kiemelten utal az ítélet tábla a Zrt. generálkivitelező részéről eljáró Tanú4-re, aki lényegében az építkezés tényleges megkezdésétől, - 2007. július elejétől - építésvezetőként tevékenykedett és különböző minőségükben kapcsolatban volt a vádlottakkal. Beszámolt a tanú az eredeti építési terv megváltoztatásáról, a kitűzési terv módosításáról és kétségeiről az épület új helyének kijelöléséről. A tanú ugyan előadta, hogy a telek egy jól láthatóan körülkerített ingatlan volt, hátul az erdő felé egy már eléggé rossz állapotú kerítéssel, de az nem volt szokásos, hogy az építkezés megkezdését megelőzően nem kaptak térképvázlatot. Észlelte, hogy az új építési terv jelentősen eltér az engedélyezettől, de miután a műszaki ellenőr - a III. vádlott - személyesen kitűzte az épület sarokpontjait, ők erre alapítottnak kezdtek el a munkálatokat. A III.r. vádlott mint műszaki ellenőr a Zrt-nek címzett levelében (nyomozati iratok 1769. oldal) „szeretném végképp eloszlatni az aggodalmakat” bevezetéssel pontokba szedve a következő nyilatkozatot tette: A családi ház az engedélyezett jogerős terveknek megfelelően kerül elhelyezésre az ingatlanon. Személyesen kitűzte a módosított pontokat, a sarokpontok helyességéért büntetőjogi felelősséget vállal. A módosított elhelyezés kapcsán sem kerül ki az épület a megrendelő tulajdonában álló ingatlan határain kívülre.

Tanú4. aggályai megszűntek arra is figyelemmel, hogy az I.r. vádlott a vállalkozási szerződést a felelősségére vonatkozóan módosította és már a felelős műszaki vezetőt sem a kivitelezőnek kellett biztosítani. A kitűzés megváltozásától ugyanis az I.r. vádlott rendelkezése szerint ezt a feladatot a IV.r. vádlott látta el, akinek „a szerepe azért jelentős, mert ő az, aki a jogi és a műszaki dolgokat összeköti.”

Az ítélet tábla a Budapest, II. Kerületi Építésügyi Hatóság tevékenységével kapcsolatban hangsúlyosan kell hivatkozzon Tanú1. tanú vallomására, mint aki az építkezés során lényegében

először konstataulta az építési engedélytől történt számos lényeges eltérést és erre figyelemmel több irányú előírást és hiánypótlást rendelt el.

Nyomozati vallomása szerint (nyomozati iratok 1977. oldal) az utca az ő körzetéhez tartozott, a az I.r. vádlott féle építkezés egy több telek egyesítésével létrejött nagy építési telken folyt. Az építési engedély jogszerűen kiadható volt. A kivitelező felvonulása után a hatályos építkezés feletti ellenőrzési feladat egy részét átveszi a geodéta, a felelős műszaki vezető, az építtető és minden olyan személy, akinek a kivitelezés során szembesülnie kell a tervekkel, ebbe a körbe tartozik a tervezői művezetés is. A 2008. március 25. napi helyszíni szemlén durva szabályszegéseket tapasztalt, az épület tömege meghaladta az engedélyezettet, az utcai kerítésre, támfalra és a mélygarázsra sem volt építési engedély, utóbbi még visszabontható lett volna. Jóllehet a főnöke V.r. vádlott utasítására a fennmaradási és továbbépítési engedélyt elkészítette, azonban az a szakmai véleményével ellentétes volt. A 2008. április 9-én jogerős VI.111-4/2008. számú fennmaradási és továbbépítési engedély megadása több kikötést tartalmazott. Ezek között elsődlegesen az szerepelt, hogy a teljes tetőemeleti szintre, továbbá az ÉK-i telekhatár mentén tervezett terepszint alatti építményre az engedély nem vonatkozott, a kérelem erre vonatkozó részét elutasította.

Ugyanakkor Tanú1. főtanácsos 2008. március 26. napján levelet küldött az I.r. vádlottnak, amelyben az engedélyezési ügyben hiánypótlásra szólította fel. (nyomozati iratok 669. oldal) Ezek között lényeges előírások voltak az épület épületfeltüntetési vázrajza, a jelenlegi megváltozott terep geodéziai felmérése, a szomszédos ingatlannal rendelkezni jogosultak nyilatkozata, hogy a létrejött állapot a szomszédos érdekeiket nem sérti.

Mindezek teljesítésére azonban nem került sor, az V.r. vádlott ezek hiányában is megadhatónak találta az előzőek szerint a továbbépítési engedélyt. A tanú előadta, hogy a 2008. március 25. és június 17. napokon felvett jegyzőkönyvekkel ugyan leállította az építkezést, ezeknek később nem volt következménye, az ügyet az V.r. vádlott irodavezető más ügyintézőre osztotta.

Az ítéletábra megítélése szerint a használatbavételi, majd módosított kérelem szerint a fennmaradási és használatbavételi kérelem megadásának körülményei körében indokolt külön hivatkozni Tanú5. és Tanú2. tanúk vallomására.

Tanú5. körzetes építésznek 2010. december elején adta át az építési ügy iratait Tanú6., mert szabadságra ment.

Tanú5. tanúként előadta, hogy december 14-én az V.r. vádlott közölte, hogy "kabátot venni, beülni a kocsiba és helyszíni szemlére kimenni Tanú2. kollegámmal" (nyomozati iratok 3325. oldal) A tanú vallotta, hogy használatbavételi engedélyről volt szó, ezért ment Tanú2. is, az építési hatóság műszaki ellenőre. Nem volt tudomása arról, hogy a helyszíni szemle időpontjáról ki és mikor állapotodott meg, az értesítéseket ezért a helyszínen kézbesítette, az alapiratok hiányosak voltak, abban nem szerepelt a helyszínrajz. Előadása szerint a jogerős fennmaradási és továbbépítési engedélynek kell megfeleltetni a helyszíni szemle során a használatbavételi engedélyt. (30. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldaltól)

A helyszíni szemle jegyzőkönyv 2010. december 14. napján készült az ingatlanon, azon a tulajdonos képviselőjében a Kivitelező részéről az építésvezető, a hatóság részéről Tanú5. vezető főtanácsos és Tanú2. műszaki ellenőr vettek részt. (nyomozati iratok 287. oldal) Tanú5. a hatóság helyszíni megállapításait kézírással jegyezte az űrlapra, azon a készültségi fok százalékos megjelölése nem szerepelt, de Tanú2.-vel visszafelé az autóban azt állapították meg, hogy a használatba vételi készültségi fokot az épület nem éri el.

Az előzőekből egyértelműen kitűnik, hogy Tanú2. műszaki ellenőrt azon a napon az V.r. vádlott kérte fel a feladatra, a szemle jegyzőkönyv előre nyomtatott fejlécében hatósági résztvevőként szerepelt, a szemle céljából adódóan a hatóság műszaki ellenőre nem volt nélkülözhető. Tanú2. szerint az ügy a sürgősen elintézendők közé tartozhatott, ő az V.r. vádlott felkérésére járt el. Ide kapcsolódóan a jegyző tanúvallomása szerint Tanú2. szerepét egy jegyzői utasítás és egy folyamatszabályozás határozta meg, amely szerint a helyszíni szemle eredményéről szóló feljegyzését el kell juttatni az építésügyi irodához. Tanú2. műszaki ellenőr véleményének kikérési kötelezettségéről az V.r. vádlott nyilvánvalóan tudott, hiszen a jegyzőkönyvön előre nyomtatva szerepelt a neve, ő maga kérte fel aznap, így alappal nem hivatkozhat arra, hogy a véleménye nem jutott el hozzá. Ebben az esetben ugyanis a határozathozatalt megelőzően azt fel kellett volna kutatnia, mielőtt az érdemi döntés megszületik.

Tanú2. műszaki ellenőr 2010. december 15. napján kelt véleményét a bíróság okirati bizonyítékként értékelte és tartalmát az ítélet 46-47. oldalán részletesen ismertette.

Annak végső megállapítása szerint a családi ház cca. 60 %-os készültségi foka nem elégséges a használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatásához, a használatbavételi engedély kiadását jelen körülmények között nem javasolta. Megállapította továbbá, hogy „a gépkocsi tárolóhoz vezető út nyomvonalát az Építető megváltoztatta és nem az engedélyezett nyomvonal szerint építi, valamint a fennmaradási és továbbépítési engedélyben foglalt kötelezettségének egyenlőre nem tett eleget.”

Tanú2. műszaki ellenőr eljárásával kapcsolatban tehát nem fogadható el az a védői ellenvetés, miszerint a műszaki ellenőri vélemény el sem jutott az V.r. vádlotthoz, így annak figyelmen kívül hagyása nem róható fel.

Az ügy sürgős elintézésének módjára jellemző, hogy az V.r. vádlott a 2010. december 21-én kelt VI.2271-9/2010. számú - ideiglenes jellegű - fennmaradási és használatbavételi engedélyt megadó határozat fellebbezési határidejének lejárátát sem várta be minden jogosult tekintetében, amikor azt másnap jogerőre emelték. A Pilis Parkerdő Zrt. fellebbezési jogról való nyilatkozatának kelte ugyanis 2010. december 16. napja, amikor a határozat még meg sem született. (nyomozati iratok 499. oldal)

A határozat egyébként említést sem tesz a fennmaradási és továbbépítési engedélyben foglalt korlátozásokról és a hiánypótlás teljesítéséről, tehát azokról az építményekről az ÉK-i telekhatáron, amelyek az eredeti építési engedélyben nem szerepeltek, majd azokra a fennmaradási engedély sem vonatkozott.

A bizonyítási eljárásban a Fővárosi Törvényszék helyesen tulajdonított különös jelentőséget a természetkárosítás körében indokolt szakértői tevékenységnek.

Az eljárás nyomozati szakaszában dr. Jancsó Gábor igazságügyi környezetvédelmi és építészeti szakértő kirendelésére került sor. Az igazságügyi szakértői vélemény (nyomozati iratok 1551. oldal) megállapítása szerint az ingatlanhoz tartozó gépkocsi tároló és a hozzá vezető szilárd burkolatú út jelentős részben a kiemelt természetvédelmi oltalom alatt álló 16980/13. hrsz-ú, 15C erdőterületen került felépítésre. Kétséget kizáróan megállapítható, hogy a túlépítés következtében érintett 2316 m² kiemelt védettséget élvező erdőterületben jelentős környezet-, illetve természetkárosítás történt. Az erdőrészlet elpusztult, a károsodás nagyrészt visszafordíthatatlan, a Natura 2000 területén lévő jelölt élőhely megsemmisült.

A törvényszék dr. Jancsó Gábor szakértőt meghallgatta a tárgyaláson, majd véleménye fenntartása, további kérdések és válaszok ismeretében - az ügyész és védők indítványával egyetértve - olyan szakértő kirendeléséről döntött, aki az élővilág területén is kompetens szakértő.

A törvényszék a szakkérdések pártatlan megítélése érdekében az esetleges elfogultságnak még a látszatát is helyesen elkerülte, amikor nem az I.r. vádlott védőjének felkérésére eljár Varga Csaba igazságügyi élővilágvédelmi- és tájvédelmi szakértőt rendelte ki. Ugyanakkor annak nem volt akadálya, hogy a véleményét okirati bizonyítékként értékelje. Ennek lényege szerint a 15980/13. helyrajzi számú terület a Budai Tájvédelmi Körzet részeként országos jelentőségű védett természeti terület, azonban a megsemmisült erdőrész nem lehetett közösségi, vagy kiemelt közösségi jelentőségű, a terület jelölésének alapjául szolgáló élőhely típus. Védelemre javasolt növénytakaság sem lehetett a területen, természeti érték károsodására, megsemmisülésére nem utal semmi. A magánszakértő azonban jelezte azt is, hogy a helyszíni szemlét 2015. március 4-én végezte, a teljes körű és hiteles állapotfelvevételhez a vegetációs időszakon belüli, későbbi vizsgálat elengedhetetlen.

Dr. Jancsó Gábor és Varga Csaba igazságügyi szakértők véleményét az ítélet indokolása az 56-57. oldalán irathűen részletezte.

A törvényszék által kirendelt Horváth Jenő igazságügyi élővilág - védelmi szakértő 41. sorszám alatt előterjesztett írásbeli véleményében a bíróság által megadott kérdésekben fejtette ki álláspontját, majd őt a törvényszék a tárgyaláson is meghallgatta, egyben nyilatkoztatta a Varga Csaba magánszakértő véleményében és tanúvallomásában foglaltakra. Horváth Jenő szakértő véleményének főbb elemeit az ítélet az 58-59. oldalán ismertette. A szakértő írásbeli véleményében feltüntette a Google-earth forrásból származó 2005. október 13-án és 2006. augusztus 20-án készített légifotókat, amelyek érintetlen erdőterületként mutatják azt a területet, amelyen a 2008. augusztus 30-i állapot szerint már épületek, utak, mélygarázs, vezetékek és feltöltés található.

A légifotók hitelességéhez nem fér kétség, ahogyan az érintett terület 2316 m²-t kitevő nagysága is ekkorra már megállapítást nyert. A Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2011. január 18-án, a tényállás tisztázására irányuló eljárása során került sor arra, hogy az építető elvégeztette azt a geodéziai felmérést, amely már az építkezés kezdetekor elvárt lett volna. Felkérésre Mátrai Árpád geodéziai szakértő állapította meg a 15980/13 erdőterületből igénybe vett 2316 m² terület nagyságát. Ezzel egyidejűleg a Pilisi Parkerdő Zrt. is felmérést készíttetett a közös határvonalról és ugyanezt a mértéket állapította meg.

Horváth Jenő igazságügyi szakértő vizsgálta a védett fajok jelenlétét, azokat egyedenként és növénytakaságként külön megjelölte az építési terület közvetlen környezetében, mint viszonyítási alap szerint.

A szakértő meghatározta az érintett ingatlanok természetvédelmi jogi státuszát, védettségi szintjét. Idézve a Btk. 243.§-át hivatkozott arra, miszerint Natura 2000 terület az, amit külön jogszabályban jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek meghatároztak függetlenül attól, hogy azon van, vagy nincs jelölő élőhely, vagy jelölő faj. Megállapította, hogy az építési tevékenység természetvédelmi szakmai szempontból jogellenes volt. A területen nem volt 100%-ban karakteres Natura 2000 jelölő élőhely, azonban már magában hordozta annak elemeit. Ez a folyamat előrehaladott állapotban volt, amelyet az építkezés a túlépített területen visszafordíthatatlanul felszámolt. A szakértő megjelölte azt a jogszabályi háttérrel és szakmai irányelveket, amelyek alapján a károsodás mértékét meghatározta, s végső soron azt jelentős mértékűnek ítélte meg. A szakértő a tárgyaláson kategórikusan nyilatkozott tekintetben, hogy a területi védettség az országosan védett természeti területre vonatkozik, a Natura 2000-es terület ezzel párhuzamos

védettségi kategória, az építkezéssel okozott jelentős mértékű kár az igénybevétel módja - beton építmények - miatt ésszerűen már nem helyreállítható.

Az előzőleg külön is hivatkozott tanúvallomások és szakértői vélemények, okiratok mellett az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot egyenként és egymással is egybevetetten értékelt, bizonyítékokat mérlegelő tevékenységéről logikusan, meggyőző érveléssel számot adott.

Mindezek alapján a Fővárosi Törvényszék által megállapított tényállás megalapozottnak bizonyult, így az irányadó volt a felülbírálat során.

Az előzőekből következően a védők részéről a tényállás megalapozatlansága iránti kifogások nem voltak elfogadhatóak, s erre alapozottan az ítélet hatályon kívül helyezésére nem merült fel elfogadható indok.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és az ítélet tábla a terükre rótt bűncselekmények minősítésével is egyetértett, jóllehet a jogi indokolás kisebb pontatlanságai helyesbítést igényeltek.

Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 281.§ (2) bekezdés b/1. pont és (3) bekezdés b./ pontjában, valamint az elbíráláskor hatályos Btk.243.§ (1) és (2) bekezdésében meghatározott természetkárosítás büntette megvalósul, ha a cselekmény a védett természeti terület jelentős károsodását, vagy megsemmisülését eredményezi.

Az eljárásban a törvényi tényállás értelmezése körében különös figyelmet kapott a jelentős mérték meghatározása. A védők ezzel kapcsolatban arra hivatkoztak, hogy elengedhetetlen az érintett terület nagyságát a teljes természetvédelem alatt álló terület egészéhez viszonyítani, miután álláspontjuk szerint ez a viszonyszám meghatározó a jelentős mérték, mint törvényi tényállási elem megállapíthatóságánál.

A Fővárosi Törvényszék Horváth Jenő igazságügyi élővilágvédelmi szakértői véleményét elfogadta, aki a terület nagyságát nem tartotta elsődleges kritériumnak. Az érintett terület tényleges nagysága 2316 m², amelyen a beavatkozás hatása - az élőhely teljes felszámolása, védett fajok károsítása, talaj eltávolítása stb. - összehatásában jelentősnek minősül.

A bírói gyakorlat szerint a jelentős mérték megállapítása minden esetben szakértői kérdés. A védett természeti terület jelentős károsodásának, illetve megsemmisülésének megítélésénél nem tekinthető kizárólagos döntő ellenérvnek az érintett védett terület egészéhez viszonyított aránya. Ennek az összefüggésnek a vizsgálatát az ítélet tábla szükségtelennek találta. Az adott esetben egyébként a vádlottak felróható magatartása 2316 m² erdőterületre terjedt ki, amely önmagában sem elhanyagolható kiterjedésű.

A védők a terület egészéhez viszonyított károsítás mértékének jelentőségénél a Fővárosi Bíróság 27.Bf.II.5597/2011/4. számú másodfokú határozatot, illetőleg a Fővárosi Ítélet tábla mint harmadfokú bíróság 6.Bf.153/2011/4. számú végzését jelölték meg, mint a bírói gyakorlat példáit. Az idézett ügyben a vádlott védett területen kb. 240-360 m²-en irtotta ki a fás és lágyszárú növényzetet, ami a terület egészéhez képest annak csupán mintegy 3,3 %-a, magatartása ilyen összefüggésben nem eredményezett jelentős mértékű változtatást. Jelen ügyben azonban a védők ezt az ítéleti megállapítást kiemelték a teljes jogi indokolásból. A Fővárosi Bíróság ugyanis a továbbiakban hivatkozott arra, hogy a jelentős mérték relatív, az értelmezése a jogalkalmazó feladata. A természeti terület megváltoztatása nem volt helyrehozhatatlan, mert az életközösség megújulására a feltételek adottak voltak. A Fővárosi Bíróság a felülbírálat során a végső soron úgy ítélte meg, hogy

a vádlott cselekménye által érintett legfeljebb 360 m²-en a növénytakaró eltávolítása jelentős mértékű megváltoztatás, azonban a védettséget élvező területet, mint egészet tekintve ez jelentős mértékű megváltoztatásnak nem tekinthető, mert az visszaállítható és helyrehozható. A Fővárosi Ítéltábla a vádlott felmentését helyesnek találta, miután álláspontja egyezett a Fővárosi Bírósággal tekintetben, hogy természetkárosítás egyik törvényi tényállási eleme, az eredmény, nem következett be. A hivatkozott fenti másodfokú határozatban ugyan szerepel a kérdéses viszonyszám, azonban felmentést eredményező jelentőséggel a megváltoztatás helyrehozhatósága bírt.

Hasonlóan az előbbi jogesethez, a BH.2001. évi 512. számon közzétett ügyben a 17 hektár területből kb. 400x400 méter nagyságú fokozottan védett erdő tekintetében a bűnösség kérdését nem az érintett terület nagysága döntötte el. Abban az ügyben megállapítást nyert, hogy a vád tárgyává tett területek közül csupán az erdőség az, amelyet a vádlott magatartása miatt természetkárosítás ért, mert a többi terület öngyógyulása következtében a károsodás megszűnt. Az erdő vonatkozásában azonban a természetkárosítással visszafordíthatatlan folyamatok indultak el, a vádlott lovai jelentős, helyrehozhatatlan kárt okoztak.

A bírói gyakorlatot idéző határozatok közül az ítéltábla kiemeli a LB.Bfv.III.226/2010/5.számú végzésében foglalt döntését, amelyre a Fővárosi Bíróság is hivatkozott ítélete 72. oldal első bekezdésében. A Legfelsőbb Bíróság végzésének indokolása szerint a Btk. 281.§ (2) bekezdés b/1. pontjában írt természetkárosítás büntette akkor valósul meg, ha a természeti terület jogellenes megváltoztatása jelentős mértékű, s annak megítélése, hogy a megváltoztatás jelentős mértékű-e, a bíróság kompetenciájába tartozik. Idézi a végzés a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 4.§-át, amely értelmében a természeti területet természetközeli állapot jellemzi, amelyben a természeti folyamatok önszabályozó módon, jelentősebb emberi beavatkozás nélkül ismétlődnek. Az olyan emberi tevékenység, mely a védett természeti állapotot oly módon alakítja át, hogy az rövid időn belül, emberi beavatkozás nélkül nem áll helyre, jelentős megváltoztatásként értékelendő.

A Fővárosi Törvényszék az I-IV. r. vádlottak magatartásának megítélésénél cselekményüket a bírói gyakorlatnak is megfelelően, törvényesen minősítette természetkárosítás büntettként.

A 15980/13. hrsz. alatt nyilvántartásba vett ingatlan 1978. december 19. napjától a Budai Tájvédelmi Körzet részeként védett természeti területnek minősül, 2006. december 16. napjától kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, 2010. május 26. napjától jóváhagyottan un. Natura 2000. terület.

Az irányadó tényállás szerint az építtetés, tervezés és műszaki ellenőrzés körében a vádlottak tevékenységének az ÉK-i saját telekhatáron túli igénybevételenek jogellenességéhez nem fér kétség. Az I-IV.r. vádlottak tudatosan figyelmen kívül hagyták az építési engedélyben meghatározott kereteket, belenyugodva abba, hogy a túlépítés a szomszédos erdőterületet érinti. A tényállásban foglalt adatok alapján a gondatlanságuk alappal nem vethető fel.

A vádlottak által irányított, illetve ellenőrzött építkezés kapcsán a kiemelt jelentőségű természet megőrzési terület jelentős károsodása illetőleg megsemmisülése bekövetkezett. A jelentős mértékű a beavatkozás drasztikus, lényegében visszafordíthatatlan volta meríti ki. Az adott esetben a védett természeti terület 2316 m²-én a komoly földmunka, talaj és növényzet eltávolítása, az élőhely teljes felszámolása és beton építmények, garázs, felvezető utak létesítése történt. A visszafordíthatatlan természetkárosítás ezáltal bekövetkezett, hiszen a természet önszabályozó módon, komoly emberi beavatkozás nélkül történő helyreállása fel sem merülhet.

Az igazságügyi szakértő a természet regenerálódását az építmények visszabontásával, a talaj visszaállítással, a növényzet mesterséges visszatelepítésével és 20-30 éven keresztül természetvédelmi kezeléssel valószínűsítette.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék a Btk.2.§-ának helyes alkalmazásával I-II-III. és IV.r. vádlottak bűnösségét az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 281.§ (2) bekezdés b/1. pontjába ütköző és a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő természetkárosítás büntetében. A bűncselekmény anyagi jogi feltüntetésénél azonban tévesen a Btk-t tüntette fel, ezt az ítélet tábla a fentiek szerint helyesbítette.

Elkövetői minőségüket illetően az I.r. vádlott, mint építtető a tényleges építkezést folytató cég, illetve annak vezetőjének tévedésben tartásával közvetett tettesként, a II.r. vádlott mint tervező, a III.r. vádlott mint műszaki ellenőr és a IV.r. vádlott mint műszaki vezető saját szakmai tevékenységükkel elősegítették, támogatták az I.r. vádlottat, ezért bűnszegedekként tartoznak felelősséggel.

Az V.r. vádlott bűnösségére a Fővárosi Törvényszék a megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett, büntetőjogi felelőssége körében helyesen alkalmazta az elbíráláskor hatályos kedvezőbb anyagi jogi szabályokat. Ennek megjelölésénél azonban a 2012. évi C. törvény számának és az „új” jelző feltüntetése nem felel meg a bírói gyakorlatnak. Esetében az alkalmazott jogszabályként a Btk-ra hivatkozás a helytálló.

Az V.r. vádlott tekintetében a jogi indokolás az ítélet 72. oldalán rámutatott azokra az eseményekre, amelyeknél az Építési Hatósági Iroda vezetőjeként kötelezettségszegései egyértelműen tetten érhetők voltak.

Az ingatlan építési hatósági eljárásában született valamennyi határozatot kiadmányozási joga alapján ő írta alá. A kiadmányozási jog a jegyző által az iroda vezetőjére telepített ügyekért történő teljes feladat ellátást és felelősséget jelenti. A történetekért a jegyző felelősségének vizsgálatára nincs alap, ahogyan azt az V.r. vádlott védője felvetette.

Az V.r. vádlott a jelzett ingatlannal kapcsolatos építési hatósági eljárásban a méltányosság lehetőségét meghaladóan olyan tartalmú határozatok tervezetének elkészítésére utasította beosztottait, amelyek a szakmai meggyőződésükkel ellentétesek voltak, az építési tevékenység adott szakaszának nem feleltek meg, az előírás szerinti dokumentumok hiányától eltekintett, azok pótlására irányuló felszólítások teljesítését az újabb határozatot megelőzően nem követelte meg, nem ellenőrizte, az ügyintézők helyszíni felméréseinek lényeges, egyben az építtető számára kedvezőtlen megállapításait figyelmen kívül hagyta. Végző soron jogszabálysértő volt az épület fennmaradására és továbbépítésére vonatkozó határozat, majd az ideiglenes jellegű, másnap véglegesített fennmaradási és használatbavételi engedély megadása is.

Helyesen mutatott rá a Fővárosi Törvényszék arra, hogy az építkezés megindulásától kezdődően nyomon következő az V.r. vádlott különös figyelme a hatósági eljárás történései iránt. Eseti utasításai és intézkedései alapján nem kétséges, hogy részéről a jogszabálysértő határozatok kiadmányozása szándékos cselekmény volt.

Az V.r. vádlott védője helyesen hivatkozott a hivatali visszaélés bűncselekményének célzatos voltára, az adott tényállás mellett azonban ennek hiányát alaptalanul kifogásolta.

A jogtalan hátrány, illetve jogtalan előny célzata valamely új kedvezőbb, vagy kedvezőtlenebb helyzet előidézésére, vagy valakire nézve ilyen állapot bekövetkezésére irányul.

A jogtalan előny iránti célzat valóban egyenes szándék meglétét követeli meg, ez azonban az V.r. vádlott utasításai és az azok szerint született határozatok ismeretében nem vitatható. Másrésről a jogtalan előny elérésének célzata nem a saját érdekére vetítetten vizsgálendő, azt más személy és akár vagyoni, akár személyes, erkölcsi ok is motiválhatja.

Az V.r. vádlott hivatali bűncselekményénél a célzatot az ítélet tényállásának e pontja körében az ítélet 21. oldal első bekezdése kifejtette. Idézve az abban foglaltakat, az V.r. vádlott kötelességszegései és visszaélései mind azt célozták és eredményezték, hogy az építkezés az eredetileg engedélyezett tervektől eltérően, az épület fennmaradására és használatbavételére vonatkozó jogszerű megadását célzó jogszabályi rendelkezések megsértésével megvalósuljon, továbbá az építtetőt sem az építésügyi, sem más hatóság részéről hátrányok ne ériék.

Mindezekre figyelemmel az V.r. vádlott bűnösségének a Btk.305.§ a./ és c./ pontjaiban meghatározott hivatali visszaélés büntetében történt megállapítása törvényes.

Fentiek alapján a vádlottak felmentését célzó fellebbezések nem vezethettek eredményre.

A büntetés kiszabása során a Fővárosi Törvényszék a súlyosító és enyhítő körülményeket nagyrészt helyesen vette számba.

A vádlottak mindegyike büntetlen előéletű, ez azonban az V.r. vádlott esetében nem számít enyhítő körülménynek, mert ez a beosztásának a feltétele volt, amellyel összefüggésben a bűncselekményt elkövette.

Ezen túlmenően a II. vádlottnál nem értékelte súlyosító körülményként - az ártatlanság vélelme miatt - az ellene indult további, de még folyamatban lévő büntető eljárást.

Az ítélet tábla a büntetés kiszabását indokló IV. pontban az alkalmazott anyagi jogi háttér előzőek szerint helyesbített megjelölése folytán, a jelzett paragrafusokhoz az I-IV.r. vádlottak esetében az 1978. évi IV. törvényt, az V.r. vádlott esetében a Btk-t kapcsolta.

Az I-IV.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések súlyosítását az ítélet tábla nem látta indokoltnak. Valamennyien büntetlen előéletűek és a terhükre nem róható időmúlás jelentős tartamú. Köztük a belső arányosság kifejezése a II-III. és IV.r. vádlottak bűnsegédi elkövetői minőségére is figyelemmel megfelelő. Az I.r. vádlottal szemben kiszabott 1 év, a II.r., a III.r. és a IV.r. vádlottakkal szemben megállapított 8-8 hónap börtönbüntetés arányos a bűncselekmény tárgyi súlyával és alanyi bűnösségük fokával. Emellett a szabadságvesztések végrehajtása próbaidejének felemelésére irányuló ügyészi indítvánnyal sem értett egyet, miután annak személyenkénti 2 év tartama az ítélet tábla álláspontja szerint is megfelelő mértékű.

Kiegészítendő a jogi indoklás azzal, hogy az I-II-III. és IV.r. vádlottak a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén az 1978. évi IV. törvény 47.§ (2) bekezdés II. fordulata szerint a büntetés háromnegyed részének letöltése után feltételes szabadságra bocsáthatók.

E vádlottakkal szemben a pénzmellékbüntetés tekintetében az ítélet tábla csak részben osztotta a Fellebbviteli Főügyészség indítványát.

Az I.r. vádlott esetében - helyesen az 1978. évi IV. törvény 64.§ (1) bekezdés b./ pontján alapul a pénzmellékbüntetés kiszabása. Annak mértékét azonban az ítélet tábla eltúlzottan enyhének találta. Az I.r. vádlott a kereseti, vagyoni viszonyaira ugyan nem kívánt nyilatkozni, de maga az építkezés volumene és ingatlanfejlesztő mivolta messze az átlagot meghaladó anyagi körülményeket igazol. Az ítélet tábla ezért az ehhez képest súlytalannak ítelt pénzmellékbüntetés összegét 6 millió forintra

felemelte. Egyúttal a pénzmellékbüntetést az 1978. évi IV. törvény 65.§ (2) bekezdése alapján 10.000 forintonként rendelte egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

A II.r., a III.r. és a IV.r. vádlottaknál az ítéltábla a hathatósabb visszatartásra hivatkozással nem látta indokoltnak pénzmellékbüntetés kiszabását. Az ítéltábla megítélése szerint a velük szemben végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés megfelelő és elegendő joghátránynak mutatkozott.

Az V.r. vádlott tekintetében az ítéltábla osztotta az ügyészi fellebbezést a szabadságvesztés súlyosítására irányuló részében.

Esetében enyhítő körülményként csak az időmúlás hozható fel, de az sem olyan mértékű, mint társainál. Ugyanakkor a terhére rótt hivatali visszaélés büntetnének vezetőkénti megvalósítási módjára, tartalmára, hosszú időt átívelő tevékenységére figyelemmel, a szabadságvesztés tartamának 6 hónapban történt kiszabása eltúlzottan enyhe. Az ítéltábla ezért azt 1 évre súlyosította, amely a büntetési tétel középértéke alatti tartományban marad ugyan, de kellően igazodik a büntetés céljához.

Ugyanakkor az ítéltábla a vele szemben kiszabott pénzbüntetés felemelését nem látta indokoltnak, az összességében számított 500.000 Ft pénzbüntetés felemelésére külön indok nem merült fel, illet az ügyész sem jelzett.

Ide kapcsolódóan utal az ítéltábla arra a védői kifogásra, hogy a pénzbüntetés kiszabásánál a haszonszerzési célzatra nincs adat és ezért a mellőzését kérte.

Az elbíráláskor hatályos Btk. a büntetési rendszert az 1978. évi IV. törvénytől eltérően szabályozza. A Btk.33.§ (1) bekezdése a büntetéseket felsorolja - köztük a jelen esetben alkalmazott szabadságvesztést és pénzbüntetést -, a (2) bekezdés pedig egyedüli mellékbüntetésként a közügyektől eltiltást határozza meg. A büntetések önálló büntetések, a szabadságvesztés és a pénzbüntetés egymás mellett is kiszabható és a pénzbüntetés alkalmazásánál a törvény sem a haszonszerzési célzatot, sem más feltételt nem támaszt.

A Fővárosi Ítéltábla sem a II.r., sem az V.r. vádlott tekintetében nem látott lehetőséget előzetes mentesítésben részesítésükre.

Mind az elkövetéskor, mind az elbíráláskor hatályos anyagi jogi szabály az előzetes mentesítés feltételeként azt határozza meg, hogy arra az elítélt érdemes. Az előzetes mentesítés a szabadságvesztés próbaidőre felfüggesztése mellett további kedvezményt jelent. Az érdemesség megítélésénél az elkövető személyi viszonyai, a bűncselekmény jellege és annak körülményei hangsúlyosak. Az előző szempontok figyelembevételével az ítéltábla nem látott kellő alapot arra, hogy az indítványok szerint a vádlottakat előzetes mentesítésben részesítse.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése szerint változtatta meg, egyebekben törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség a III.r. vádlott kirendelt védőjének eljárása folytán merült fel, annak viselésére az ítéltábla a Be.381.§ (1) bekezdése értelmében az érintett vádlottat kötelezte.

Budapest, 2016. év április hó 19. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

Dr. Révész Tamásné sk.

előadó bíró

Dr. Fatalin Judit sk.

bíró

A Fővárosi Törvényszék 15.B.966/2014/48. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.294/2015/10. számú ítéletében foglalt változtatással az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r. és az V.r. vádlottakkal szemben 2016. április 19. napján jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2016. év április hó 19. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Hornyákné Sléder Ágnes

tisztviselő